

18 hovedindsigter fra projekt FLUKS

FLUKS

Frivillighed og fællesskab for
unge på kulturområdet

Oversigt

- #1: De voksne har svært ved at afgive ansvar
- #2: Dørtrinnet er for højt
- #3: Det kræver noget af fællesskabet at lukke nye ind
- #4: Fra deltager til frivillig – en smooth overgang?
- #5: Vi vil gerne uddannes i frivillighed
- #6: Vi har svært ved at comitte os!
- #7: Vi mangler viden om vores muligheder
- #8: Frivillighed – det er bare gratis arbejdskraft
- #9: Interessecfællesskabet giver et stort socialt udbytte
- #10: Vi har behov for struktur, rammer og regler
- #11: Ungdommen i bevægelse kræver fleksibilitet
- #12: Vi bliver ildsjæle inden for det, vi brænder for
- #13: Det finkulturelle / elitære er en barriere for deltagelse
- #14: Potentiale for internationale og tilflyttere
- #15: Der er behov for fleksible fysiske steder
- #16: Kulturtilbud kan bryde ensomhed
- #17: Er der plads til andre end hippierne?
- #18: Frivillighed går i arv - mange er frivillige flere steder

#1

De voksne har svært ved at afgive ansvar

Indsigter

Vi hører både fra de voksne og fra unge, at det er svært for de voksne at afgive ansvar til de unge frivillige. For de voksne kan det føles som et kontroltab, og nogle oplever, at unge kan være mere ustabile som frivillige. De unge frivillige vil gerne lære "de svære opgaver" som f.eks. budget og økonomi, og det er netop muligheden for at få ansvar, der kan gøre det værdifuldt for unge at deltage/være frivillige.

Mulighedsrum

Hvordan giver man alle (både voksne og unge) lige muligheder for ansvar?

Hvordan bliver vi bedre til at tage udgangspunkt i unges initiativer?

”Nogen har svært ved at give os ansvar, inklusion er et stort emne for os. Jeg har prøvet at bringe det op i bestyrelsen, det kan være svært at være ung – jeg har andre idéer, de gør det, de plejer, men jeg har også svært ved at sige det højt ”

#2

Dørtrinnet er for højt

Indsigter

Unge kommer hovedsageligt ind i kulturelle fællesskaber gennem venner og netværk. Men mange synes, det er svært at komme ind over dørtrinnet, og det kan være utrygt og grænseoverskridende at møde op. Det kan virke som en lukket verden, og man kan føle, at man skal kende nogen for at blive lukket ind i fællesskabet.

Mulighedsrum

Hvordan gør vi det nemmere og mere trygt for unge at komme ind i nye kulturelle fællesskaber? Hvad vil det sige at være tryk?

” Det var svært for mig at finde ud af, hvem jeg skulle tage fat i for at komme ind. Det virkede for mig som en lukket verden, hvis man ikke vidste så meget om musik. Jeg følte, man skulle kende nogen for at komme ind ”

#3

Det kræver noget af fællesskabet at lukke nye ind

Indsigter

Det er svært at være ny i et veletableret kulturelt fællesskab, og det kræver, at det etablerede fællesskab åbner op – både for nye deltagere og nye frivillige. Tryghed er et nøgleord, og det kan f.eks. skabes af en imødekommende frontperson, sociale events og det at kunne starte ud med en mindre frivillig rolle.

Mulighedsrum

Hvordan bliver det etablerede fællesskab opmærksomt på vigtigheden af at udvise åbenhed? Hvordan kan man arbejde med større åbenhed?

” Nu er vi erfarne, så skal vi være åbne overfor de nye, der kommer med. Det er mega fedt, at der er fællesskaber, hvor de har det fedt, men hvis du kommer som ny, oh shit! Så kan det godt være svært at snige sig ind ”

#4

Fra deltager til frivillig – en smooth overgang?

Indsigter

De fleste frivillige starter som deltagere, og overgangen fra deltagelse til frivillighed kan være vanskelig. Flere kulturaktører arbejder med forskellige grader af frivillighed, så man kan starte med en "light" udgave. Det episodiske kan være en mulig overgang til frivillighed, men det kan være svært at regne ud, hvordan man kan deltage som frivillig.

Mulighedsrum

Hvordan kan unge få mulighed for at afprøve frivillighed? Hvordan giver vi unge en bedre forståelse for, hvordan man kan deltage som frivillig? Ligesom man taler om "erhvervsparathed" – kan man tale om "frivilligparathed"?

” Hvis man kommer udefra, kan det være svært at regne ud, hvordan man kan være med. Det er det, vi har prøvet at imødekomme med workshoppene. Det er rekrutteringsarrangementer ”

#5

Vi vil gerne uddannes i frivillighed

Indsigter

Der er stor forskel på, hvordan nye frivillige hjælpes i gang som nye i organisationerne. For nogle er det lige på og hårdt, for andre er tilgangen "learning by doing".

Nogle arbejder med "små uddannelser" som kurser, workshops, studieture osv. - det bliver omtalt positivt af de frivillige, der deltager.

Mulighedsrum

Kan der laves en drejebog for frivillighed?

Hvem uddanner hvem?

” Så kommer man bare, og så ender det med at man skal spørge ret meget om hjælp i starten, fordi der er ikke nogen, der ligesom har tid og overskud til at guide en igennem det hele. Så det er meget med at spørge folk **”**

#6

Vi har svært ved at comitte os!

Indsigter

Både unge frivillige og erfarne kulturaktører fortæller, at unge generelt kan have svært ved at comitte sig. Der er mange tilbud, de er pressede i forhold til uddannelse og job, og mange flytter til andre byer for at studere. Målgruppen er i konstant bevægelse. Der er samtidigt også potentiale i tilflyttere, da frivillige ofte gerne vil fortsætte som frivillige i nye byer.

Mulighedsrum

Hvordan gentænker vi frivilligheden, så den matcher med en ungdom i bevægelse? Kan man veksle mellem at være aktiv/passiv alt efter livssituation?

” Han vil meget gerne have mig med på næste forløb, men fordi jeg er meget usikker på mine planer og hvor, jeg kommer til at bo, så har jeg ikke lige turdet melde mig til noget officielt ”

#7

Vi mangler viden om vores muligheder

Indsigter

Der er mange muligheder for at deltage i kulturaktiviteter, men det er svært at finde rundt i alle tilbuddene. Viden spredes i egne netværk, og der er en række initiativer, der ikke kommunikeres bredt ud. Der efterspørges et overblik og markedsføring gennem de rette platforme, herunder sociale medier.

Mulighedsrum

Hvordan gør vi tilbuddene synlige og overskuelige? Hvordan matches unge og kulturaktørerne? Hvordan systematiseres tilbuddene?

” Der er så mange tilbud til de unge, de kan bare søge. Ja men hvor finder de det henne? Det er bare en jungle. Det bliver også en jungle, fordi mange forløb er fondsmidler. Når midlerne slutter, så slutter forløbet. Og hvad så? Det er en kæmpe udfordring ”

#8

Frivillighed – det er bare gratis arbejdskraft

Indsigter

Frivillighed kan være et problematisk ord. Nogle gange forbindes det med udnyttelse, ulønnet arbejde og stemmer ikke nødvendigvis overens med den måde, de unge gerne vil engagere sig på. Flere nævner, at det handler om at lave de – for unge – fede tilbud, så kommer det frivillige af sig selv. Frivillighed kommer i flere former, fx den episodi-ske – så måske skal frivillighed tænkes anderledes i fremtiden?

Mulighedsrum

Hvordan gentænker – og italesætter vi – frivillighed, så den dækker mere nutidige måder at engagere sig? Kan vi tænke frivilligheden, f.eks. som en slags "samfundsindsats"?

” Man skal passe på med altid at tænke, hvorfor får vi ikke bare nogle frivillige? Man skal måske mere tænke på, hvordan laver vi et miljø, hvor folk vil være og har lyst til at komme og være frivillige. Det vigtigste er at skabe fede miljøer, de unge har lyst til at blive en del af ”

#9

Interessefællesskabet giver et stort socialt udbytte

Indsigter

Fællesskaberne er helt afgørende for de unge frivillige. For de flestes vedkommende rækker det sociale ud over aktiviteterne i det enkelte kulturtilbud.

Mulighedsrum

Hvordan udbreder vi interessefællesskaber til dem, der ikke kender til eller har adgang til dem, men kunne have gavn af dem? Er der steder i regionen, hvor der mangler kulturelle tilbud? Hvordan kan vi støtte spirende ungeinitiativer?

” Vi havde en frivillig, der kom og sagde: jeg har faktisk fundet mine allerbedste veninder på det her hold. De er fire, der stadig mødes og laver noget kreativt sammen og drikker kaffe **”**

#10

Vi har behov for struktur, rammer og regler

Indsigter

Unge frivillige har behov for steder, hvor de kan føle sig trygge, og det kan kræve regler og rammer. Det kan også kræve, at man ekskluderer nogle medlemmer for at gøre plads til andre eller flere.

Ikke alle steder, skrives regler ned; nogle steder taler man om "uskrevne" regler. Det kan blive en udfordring ved f.eks. generationsskifte blandt de frivillige.

Mulighedsrum

Hvordan skabes tryghed i ungefællesskaberne? Hvad er skrevne / uskrevne regler? Hvordan får vi reglerne ud af hovederne og ned på papiret? Kan man tænke i Code of conduct?

” Det er sådan med frivillighed, at hvis man fuldstændig slipper det, så har man ikke rammen om sin aktivitet, det kan skabe usikkerhed og splid **”**

#11

Ungdommen i bevægelse kræver fleksibilitet

Indsigter

Unge beskriver selv ungekulturen som midlertidig og i konstant bevægelse. Der sker mange skift ift. uddannelse, jobs, geografi osv. Den "midlertidige" ungekultur kalder på fleksible rammer, hvor det er muligt at forpligte sig i kortere tid. Til gengæld holder mange unge ved det frivillige i andre kulturelle tilbud (i nye byer).

Mulighedsrum

Hvordan gentænker vi frivilligheden, så den bedre passer ind i en ungdom i bevægelse? Hvordan kunne økosystemer mellem kulturtilbud se ud?

” Det er måske et resultat af, at ungekultur til tider kan være ret midlertidig eller i hvert fald afhængig af, at man befinder sig det sted. Det afhænger meget af den situation, man er i eller kommer i ”

#12

Vi bliver ildsjæle inden for det, vi brænder for

Indsigter

Motivation for at blive frivillig handler i høj grad om at skabe noget nyt, noget der mangler, noget man brænder for eller noget, man gerne vil gøre anderledes. Der er et potentiale i at støtte unges ideer og initiativer, hvis man vil skabe bæredygtige fællesskaber, som har større potentiale for at fastholde de unge.

Mulighedsrum

Hvordan støtter man unge med at komme i gang med egne initiativer? Hvordan skaber vi et godt fundament for, at flere unge tør/ønsker at springe ud i frivillighed?

” De fleste gange er det fordi jeg har fundet noget, der er virkelig fedt, og som jeg brændte for ”

#13

Det finkulturelle og elitære er en barriere for deltagelse

Indsigter

Kulturtilbuddene kan virke som lukkede verdener, hvor man enten skal vide meget eller kende nogen for at komme ind. Nogle unge tror, de skal have en fin jakke på eller være dygtige udøvende kunstnere på et højt plan. Det kan afholde unge, der ikke er født i den (fin)kulturelle elite fra at deltage, fordi de ganske enkelt ikke tror, det er for dem.

Mulighedsrum

Hvordan skaber og støtter vi kulturelle aktiviteter med en bredere ungemålgruppe? Skal der gøres plads til ungekultur i den etablerede kulturelite eller skal vi skabe et bedre fundament for nye fællesskaber?

” Det er noget, som mange tænker, det er ikke for mig, så skal jeg have en pæn jakke på eller kunne sproget... det er elitært ”

#14

Potentiale for internationale og tilflyttere

Indsigter

At flytte til en ny by kan være vanskeligt – en del unge føler sig ensomme, og det kan være svært at skulle opbygge et socialt liv. Det at være frivillig kan være en måde at få et nyt netværk på. Der er potentiale i at målrette sig mod unge tilflyttere og internationale unge, som netop ofte søger nye kulturelle fællesskaber.

Mulighedsrum

Hvordan kan vi udnytte det potentiale, der er i at tiltrække internationale unge og unge tilflyttere? Handler det om, at kulturaktørerne samarbejder med uddannelser? Kommuner?

”Der er også mange internationale, der har nogle helt andre ambitioner, som jeg synes er fedt. De kommer ind med god en energi. Mange af dem kommer fra meget større byer og har spændende ideer”

#15

Der er behov for fleksible fysiske steder

Indsigter

Mange unge deltager midlertidigt. Interesser kan skifte, og der er skiftende trends og tendenser i samfundet. Det kalder på bygninger, der kan deles henover dage/uger/år og fleksible rum, som hurtigt kan tages i bruges til noget andet. De unge efter-spørger steder for unge, der er placeret centralt, fx "pop-up" steder.

Mulighedsrum

Hvordan skaber vi fleksible fysiske rum og bygninger, der kan transformeres til at huse andre og nye interesser henover dage, uger og år?

” Det ligger meget centralt her, men måske skulle man også have noget inde i byen. Det kunne være fedt, hvis der var noget helt centralt inde i byen eller noget pop-up” ”

#16

Kulturtilbud kan bryde ensomhed

Indsigter

Kulturelle fællesskaber har potentiale til at bryde mistrivsel og ensomhed. Der er teorier som "Craft Psychology", der bakker op om forbindelsen mellem det kreative og mental trivsel. Men flere nævner, at det er vigtigt, at fokus ligger på fællesskab fremfor ensomhed. Der er potentiale i at gøre kulturtilbudene tilgængelige for flere (ensomme) unge.

Mulighedsrum

Hvordan gør vi kulturtilbud tilgængelige for en bredere målgruppe af unge? Hvordan får vi de ensomme unge med?

” Fordi jeg er kommet her og har lært mennesker at kende, er jeg kommet ud af min angst, professionel hjælp og min medicin. Simpelthen bare fordi jeg har fået venner og netværk, som har støttet mig og fortalt mig, at jeg er god nok i lang lang tid ”

#17

Er der plads til andre end hippierne?

Indsigter

Langt de fleste unge kulturfrivillige er fra gymnasiet eller universiteterne. Flere er selvudnævnte "hippier" og taler ind i, at det politiske ståsted er til den ventre-orienterede side. Der er masser af plads til skæve typer, diagnoser og gender-diversitet. Men er der plads til andre? Hvordan kommer man med, hvis man ikke er en del af denne gruppe?

Mulighedsrum

Hvordan kan vi arbejde med åbenhed, fordomme og identitet i de kulturelle fællesskaber? Skal vi fokusere på steder, der giver plads til alle typer unge, eller skal vi fokusere på nye fællesskaber til dem, der ikke er en del af de eksisterende?

” Der er stort set ingen fra Handelsskolen. Der kom engang to tømrere til jam... Men generelt så er det sådan at DSU bruger vores lokaler, konservativ ungdom gider ikke bruge vores lokaler, de synes, her er for kommunistisk. Jeg tror, folk her generelt er centrum-venstre, men jeg tror, det er sådan generelt for unge og kulturliv ”

#18

Frivillighed går i arv - og mange er frivillige flere steder

Indsigter

De unge frivillige, vi taler med, er ofte frivillige flere forskellige steder. Mange har været frivillige fra en tidlig alder, også fx inden for sport. Udfordringer kan være: hvordan får andre unge muligheden? Hvordan kommer man ind i de kulturelle kredse, hvis man ikke er "født ind i" eller har det rigtige netværk?

Mulighedsrum

Hvordan får vi andre unge med end dem, der allerede er en del af de kulturelle fællesskaber?

”Jeg er ret ny her, men jeg har været frivillig rigtig mange andre steder i byen. Jeg har gået på en kunstske, hvor jeg har lavet nogle frivillige udstillinger. Og været med i andre kulturgrupper. Så har jeg lavet frivillige ting ude på gymnasiet ”